

Rapport fra arkeologisk registrering

Detaljreguleringsplan for sammenhengende gang- og sykkelveg langs E14 Stjørdal-Hegramo, Stjørdal kommune

Figur 1: Arkeologene Eirik Solheim og Ragnhild Sirum Skavhaug gjør seg klar til å undersøke område 2, på Håve. Der dukket lokalitet 273960 opp. Foto: Skule Spjelkavik, TRKF.

Ragnhild Sirum Skavhaug, 21.01.2021

Postadresse: Fylkets hus, Postboks 2560, 7735 Steinkjer

Telefon: 74 17 40 00 | **Epost:** postmottak@trondelagfylke.no | **Org.nr:** 817 920 632

Saksnr.	201911330
Tiltak	Detaljreguleringsplan for sammenhengende gang- og sykkelveg langs E14 Stjørdal-Hegramo
Kommune, gnr/bnr	Stjørdal kommune, 104/3, 103/1, 112/1, 129/1, 128/1, m.fl.
Tiltakshaver	Statens vegvesen v/ Astrid Eide Stavseng
Registreringsmetode	Maskinell sjakting
Tidsrom for registrering	27. oktober – 9.november 2020
Deltakere i felt	Arkeologene Skule Spjelkavik, Eirik Solheim og Ragnhild Sirum Skavhaug Maskinfører Tor Edvin Vik
Timer i felt inkl. reise	Til sammen 150 timer
Timer for- og etterarbeid	10 timer forarbeid + 37 timer etterarbeid til sammen 47 timer
Askeladden-id	Lok.ID: 273960, 273961, 274921 og 273962.

INNHOOLD

1	Sammendrag	6
2	Bakgrunn for undersøkelsen.....	7
2.1	Praktiske opplysninger	7
3	Om undersøkelsen	8
3.1	Metode.....	8
3.2	Dokumentasjon	8
4	Plan- og prognoseområder	10
4.1	Topografi, landskap og prognose	11
4.2	Tidligere funn i området	11
5	Om undersøkelsen og funn	12
5.1	Gjennomføringen av undersøkelsen	13
5.2	Funn og resultat	14
5.2.1	Lokalitet 273960	15
5.2.2	Lokalitet 273961	20
5.2.3	Lokalitet 274921	24
5.2.4	Lokalitet 273962	26
6	Konklusjon	29
7	Vedlegg	30
7.1	Sjaktekart	30
7.2	Tabeller	36
7.2.1	Lokalitetsbeskrivelser	36
7.2.2	Enkeltminnebeskrivelser	37
7.2.3	Sjaktebeskrivelser.....	39
7.2.4	Kullprøvetabell.....	43
7.2.5	Funn.....	43

FIGURLISTE

Figur 1: Arkeologene Eirik Solheim og Ragnhild Sirum Skavhaug gjør seg klar til å undersøke område 2, på Håve. Der dukket lokalitet 273960 opp. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	1
Figur 2: Arkeolog Ragnhild Sirum Skavhaug og maskinfører i gang med sjakting i område 7. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	9
Figur 3: Kart som viser planområdets plassering.	10
Figur 4: Dette LiDAR-bildet (multiskyggerelieff) viser tydelig at elveløpet i nærheten av planområdet har endret seg flere ganger. Grafikk: Skule Spjelkavik, TRFK.	10
Figur 5: "Skrivarberget" ligger ca. 50 m nord for plangrensa, omtrent 500 m VSV for gården Berg. Tegning fra 1823 (faksimilieutgave 1960) av Lorentz Diderik Klüwer. Kilde: Wikipedias side om Skrivarberget, Stjørdal.	11
Figur 6: Kartet viser de på forhånd utvalgte prognoseområdene i den vestlige delen av planområdet.	12
Figur 7: Kartet viser de på forhånd utvalgte prognoseområdene i den østlige delen av planområdet.	12
Figur 8: Basert på prognosen samt vurderinger gjort i felt, ble det gjennomført undersøkelser i syv områder.	13
Figur 9: Kartet viser plasseringen av de fire nye lokalitetene. Rune-R-ene ellers viser tidligere registrerte kulturminner i nærområdet.	14
Figur 10: Oversiktskart som viser lokalitet 273960 på Håve.	15
Figur 11: Utsnittskart av lokalitet 273960, med enkeltminne-ID.	15
Figur 12: Bildet viser sjakt 2 etter fjerning av deler av dyrkingsflaten med ID 273960-1. Tatt mot sørvest. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	16
Figur 13: Profil 1, sjakt 2. De tre fasene er her streket opp med graveskje. Det ble tatt kullprøve fra hver fase. Bildet er tatt mot nordvest. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	17
Figur 14: Under dyrkingslagene i sjakt 2, skimtes det som kan være spor etter ard. Bildet er tatt mot sør, i den nordøstlige delen av sjakta. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	17
Figur 15: Dyrkingslagene med ID 273960-1 sett i sjakt 3 (profil 1, sjakt 3). Bildet er tatt mot sørsørøst. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	18
Figur 16: Oversiktsbilde over dyrkingslag og kokegrop i sjakt 3. Tatt mot nordøst. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	18
Figur 17: Kokegrop 273960-3, sett mot nordvest. Gropa ble kun rensket fram slik at den kunne måles inn, og den ligger fortsatt delvis dekket av dyrkingslaget.	19
Figur 18: Kokegrop 273960-2 lå høyt oppe i dyrkingslaget, og den tydelige, svarte kullranden på bildet representerer slutten på både kokegrop og dyrkingslag i sørvestlig retning. Resten av sjakt 3 består utelukkende av lys sand og silt. Bildet er tatt mot sør. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	19
Figur 19: Oversiktskart som viser lokalitet 273961, like øst for Berg gård.	20
Figur 20: Utsnittskart over lokalitet 273961, med enkeltminne-ID.	20
Figur 21: Bildet viser område 6 før sjakting, med Berg gård i bakgrunnen. I berget vest for gården er det registrert blant annet gravfelt og runeinnskrifter. Bildet er tatt mot vest. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	21
Figur 22: Dyrkingslaget med ID 273961-1 i profil (Profil 2, sjakt 1). Bildet er tatt mot sør. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	22
Figur 23: Bildet viser ID 273961-1 (dyrkingslag) i sjakt 1 i plan. Bildet er tatt mot nordvest, i den østlige delen av sjakta. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	22
Figur 24: Kokegrop 273961-2 sett i plan. Bildet er tatt mot nord. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	23
Figur 25: Profilbilde av kokegrop 273961-2 etter snitting. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	23
Figur 26: Oversiktskart som viser lokalitet 274921, like øst for Skiftet gård.	24

Figur 27: Utsnittskart over lokalitet 274921, med enkeltminne-ID.....	24
Figur 28: Profil 1 i sjakt 8, med dyrkingsflate 274921-5 i profilen. Bildet er tatt mot vest. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.	25
Figur 29: Oversiktskart som viser lokalitet 273962, helt vest i planområdet.	26
Figur 30: Utsnittskart over lokalitet 273962, som strukturens form og plassering av snitt.	26
Figur 31: Nærbilde av struktur med ID 273962, før snitting.....	28
Figur 32: Sjakt 1-8 i område 1.....	30
Figur 33: Sjakt 1-3 i område 2. Se også oversiktskart over lokalitet 273960 for detaljer. .	30
Figur 34: Sjakt 1-4 i område 3.....	31
Figur 35: Sjakt 1 og 2 i område 4.	31
Figur 36: Sjakt 1 og 2 i område 5.	32
Figur 37: Sjakt 1-9 i område 6. Se også oversiktskart over lokalitet 273961 for detaljer. .	32
Figur 38: Oversiktskart over sjakter i område 7.	33
Figur 39: Sjakt 1-7 i område 7.....	33
Figur 40: Sjakt 8-19 i område 7.....	34
Figur 41: Utsnitt av sjakt 18, der det ble utført to snitt for å undersøke mulige strukturer. Disse ble avskrevet.	34
Figur 42: Sjakt 20-29 i område 7.	35

TABELLISTE

Tabell 1: Lokalitetstabell.	36
Tabell 2: Enkeltminnetabell.	37
Tabell 3: Sjaktetabell.....	39
Tabell 4: Kullprøvetabell.	43
Tabell 5: Funntabell.....	43

1 SAMMENDRAG

I forbindelse med detaljreguleringsplan for sammenhengende gang- og sykkelveg langs E14 Stjørdal-Hegramo i Stjørdal kommune, varslet Trøndelag fylkeskommune behov for arkeologiske registreringer av planområdet. Dette ble gjennomført i perioden 27. oktober til 09. november 2020.

Det ble åpnet i alt 57 sjakter og testhull, og det ble registrert fire lokaliteter. Til sammen ble det registrert elleve enkeltminner; syv dyrkingsflater, tre kokegroper og ett ildsted.

Det ble tatt tolv kullprøver, hvorav fem sendes til datering. Det ble også gjort ett gjenstandsfunn, som vil bli overlevert til Vitenskapsmuseet.

Lokalitet 273960 – bosetnings- og aktivitetsområde med tre enkeltminner:

273960-1: Dyrkingslag med flere faser.
273960-3: Kokegrop.
273960-2: Kokegrop.

Lokalitet 273961 – bosetnings- og aktivitetsområde med to enkeltminner:

273961-1: Dyrkingslag.
273961-2: Kokegrop.

Lokalitet 274921 – bosetnings- og aktivitetsområde med fem enkeltminner:

274921-1, 274921-2, 274921-3, 274921-4 og 274921-5: Enfasede dyrkingslag.

Lokalitet 273962 – bosetnings- og aktivitetsområde med ett enkeltminne:

273962-0: Ildsted.

Lokalitetene **273961, 274921 og 273962** er automatisk fredede etter kulturminneloven. Lokalitetene ble dokumentert og frigitt på stedet iht. Retningslinjer for utvidete registreringer i visse saker, jf. Kulturminneloven § 8.

Lokalitet **273960** er automatisk fredet etter kulturminneloven, og henstilles til hensynssone bevaring.

2 BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

Alle kulturminner eller spor etter menneskelig virksomhet fra før reformasjonen, det vil si før år 1537, er automatisk freda etter § 4 i kulturminneloven (kml), og i henhold til gjeldende forskrifter til kulturminneloven er fylkeskommunen delegert ansvaret for å ivareta de samlede verneinteresser knyttet til kulturminner i plan- og utbyggingssaker. Fylkeskommunen kan derfor kreve arkeologiske registreringer før en eventuell godkjenning av tiltaket, jf. Kml

Tiltakshaver har etter kulturminnelovens § 9 plikt til å undersøke om tiltaket vil virke inn på automatisk fredete kulturminner. Det vil som regel innebære en befaring eller registrering av det aktuelle planområdet av arkeolog fra fylkeskommunen.

I forbindelse med detaljreguleringsplan for sammenhengende gang- og sykkelveg langs E14 Stjørdal-Hegramo i Stjørdal kommune, ble det foretatt en arkeologisk påvisningsundersøkelse i det aktuelle planområdet. Hensikten med undersøkelsen var å få klarhet i om det kunne påvises automatisk fredete kulturminner som kunne komme i konflikt med reguleringsplanen. Tiltakshaver for prosjektet var Statens vegvesen v/ Astrid Eide Stavseng.

2.1 Praktiske opplysninger

Undersøkelsen ble utført av arkeologene Skule Spjelkavik, Eirik Solheim og Ragnhild Sirum Skavhaug fra Trøndelag fylkeskommune, i perioden 27. oktober – 9. november 2020. Det ble brukt til sammen 150 timer i felt medregnet kjøring. Prosjektleder var Eirik Solheim, arkeolog og rådgiver ved Trøndelag Fylkeskommune.

Den maskinelle flateavdekkingen ble meget godt utført av Tor Edvin Vik, som brukte en 6-tonns Takeuchi med 130 cm bred skuff.

Om praktiske forhold som påvirket undersøkelsen; floghavre og skilting.

I forbindelse med forarbeidet til denne planen ble vi gjort kjent med at det var problemer knyttet til kjente forekomster av floghavre og potetål på enkelte eiendommer i dalføret. For å imøtekomme disse utfordringene ble det lagt en plan for vask og rens av gravemaskin og utstyr. Dette ble diskutert med utførende entreprenør som arrangerte tilgang til vask av maskin. Oppdraget ble avtalt gjennomført ved at maskin og utstyr ble vasket hver gang vi flyttet mellom eiendommer. Dette medførte en betydelig forsinkelse i progresjon, da de gravde sjaktene måtte ferdig-dokumenteres slik at sjaktene kunne tildekkes og ferdigstilles før gravemaskina ble lastet om bord i lastebil, flyttet, vasket og returnert til ny eiendom. Maskinfører Tor Edvin Vik gjorde en utmerket jobb i denne sammenhengen i tett dialog med arkeologene i felt.

Videre fikk vi utfordringer med at planområdet var tett på Europavei 14. Dette medfører et strengt regime for arbeid langs veg, og flytting av skilt med varsel om fartsreduksjon ble en tilleggsoppgave for Br. Bjerkeli som utførende entreprenør. Vår progresjonsplan ble dermed også avhengig av at skiltingen var plassert rett i henhold til våre prognoseområder og

planlagte sjakter. Noen mindre misforståelser begrenset innimellom vårt handlingsrom av denne årsak.

3 OM UNDERSØKELSEN

3.1 Metode

De aktuelle områdene med dyrket mark innenfor planområdet ble undersøkt ved bruk av gravemaskin. Såkalt maskinell søkesjakt innebærer at det åpnes sjakter på 3-4 m bredde med ca. 10 m avstand ved hjelp av gravemaskin. Med denne metoden vil kulturminner som er skjult under matjorda framtre som flekker med avvikende farge og konsistens i undergrunnen. Det ble totalt anlagt 57 sjakter og testhull.

3.2 Dokumentasjon

Alle 57 sjakter ble dokumentert med tekst og foto, og ble målt inn med Altus NR3 DGPS med CPOS signalkorreksjon. Det ble oppnådd RTK fix/float og nøyaktighet ned til 1 cm. Anleggsporene ble målt inn med samme måleutstyr og nøyaktighet. Kartene ble utarbeidet i ArcMap versjon 10.6.1.

Alle påviste automatisk freda kulturminner er lagt inn i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden.

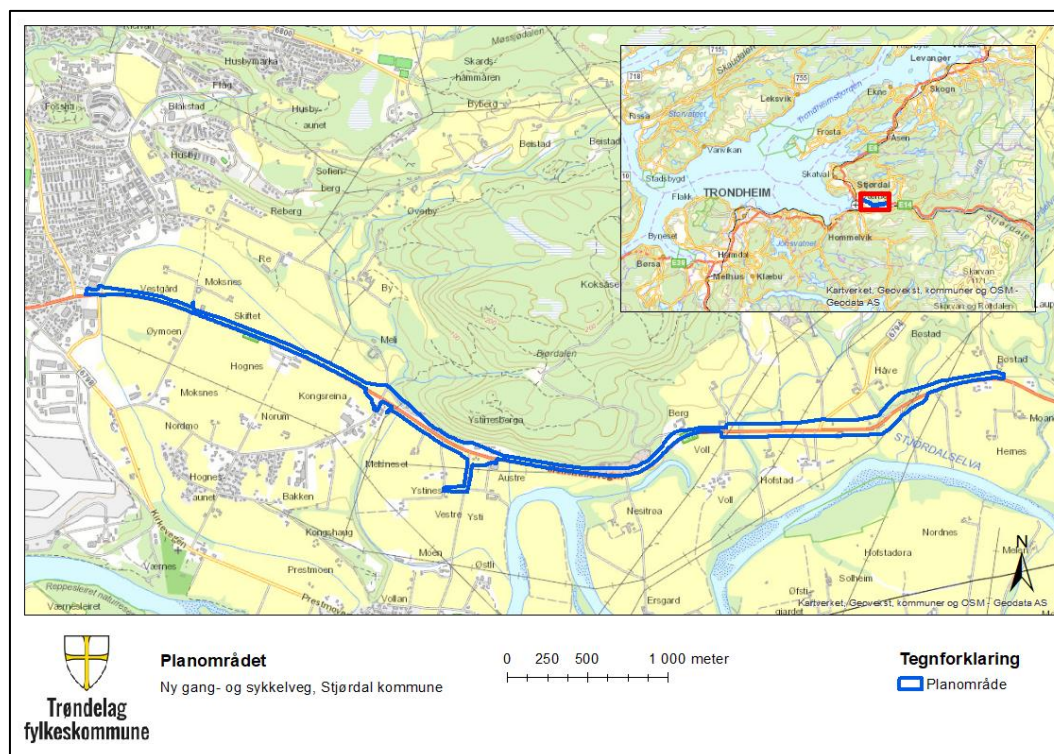
Det ble tatt inn 12 prøver for eventuell ¹⁴C-datering, og fem av disse er sendt inn til datering. Dateringsrapport ettersendes når dette foreligger.

Det ble også gjort ett gjenstandsfunn som vil bli overlevert til Vitenskapsmuseet.

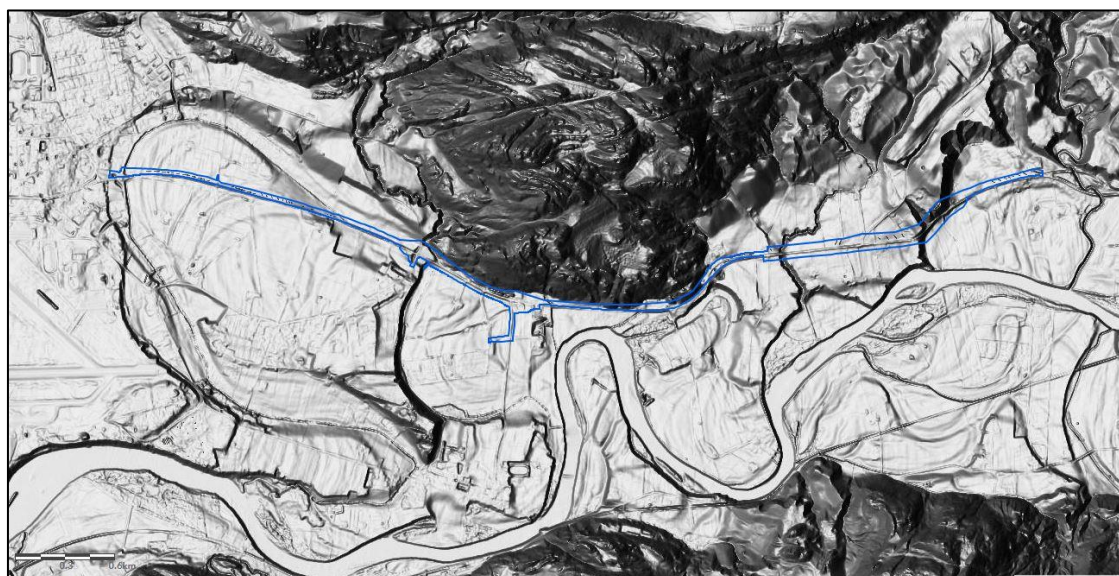

Figur 2: Arkeolog Ragnhild Sirum Skavhaug og maskinfører i gang med sjakting i område 7. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

4 PLAN- OG PROGNOSEOMRÅDER

Figur 3: Kart som viser planområdets plassering.

Figur 4: Dette LiDAR-bildet (multiskyggerelieff) viser tydelig at elveløpet i nærheten av planområdet har endret seg flere ganger. Grafikk: Skule Spjelkavik, TRFK.

4.1 Topografi, landskap og prognose

Planområdet består i hovedsak av flat og svakt til middels bølgende dyrket mark. Størstedelen av området ligger direkte langs E14, og strekker seg opp til 65 m innover den dyrkede marken. På deler av den aktuelle strekningen går planområdet på begge sider av veien. Undersøkellesområde 2 (se kapittel 5 for nærmere info) på Håve, skiller seg ut ved at det ligger på toppen av en bratt og ulendt skrent, ca. 40 m i luftlinje nordvest for E14.

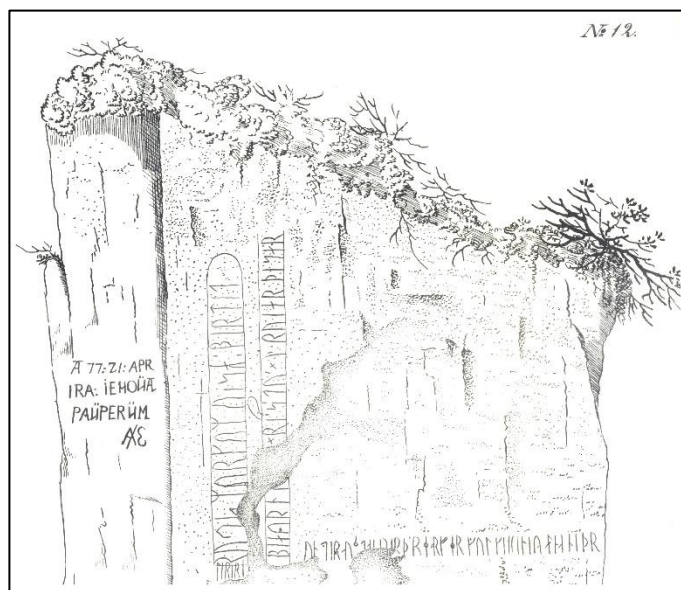
Prognoseområdene er valgt ut på bakgrunn av topografi, samt nærhet til tidligere kjente kulturminner i nærområdet. Blant annet har elveløpet i nærområdet endret løp flere ganger i tidenes løp, se figur 4. Dette ble hensyntatt i vurderingen av prognoseområder, samt i vurderingene gjort i løpet av selve undersøkelsen.

4.2 Tidligere funn i området

Det er gjort flere funn i nærområdet tidligere, særlig fra bronse- og jernalder.

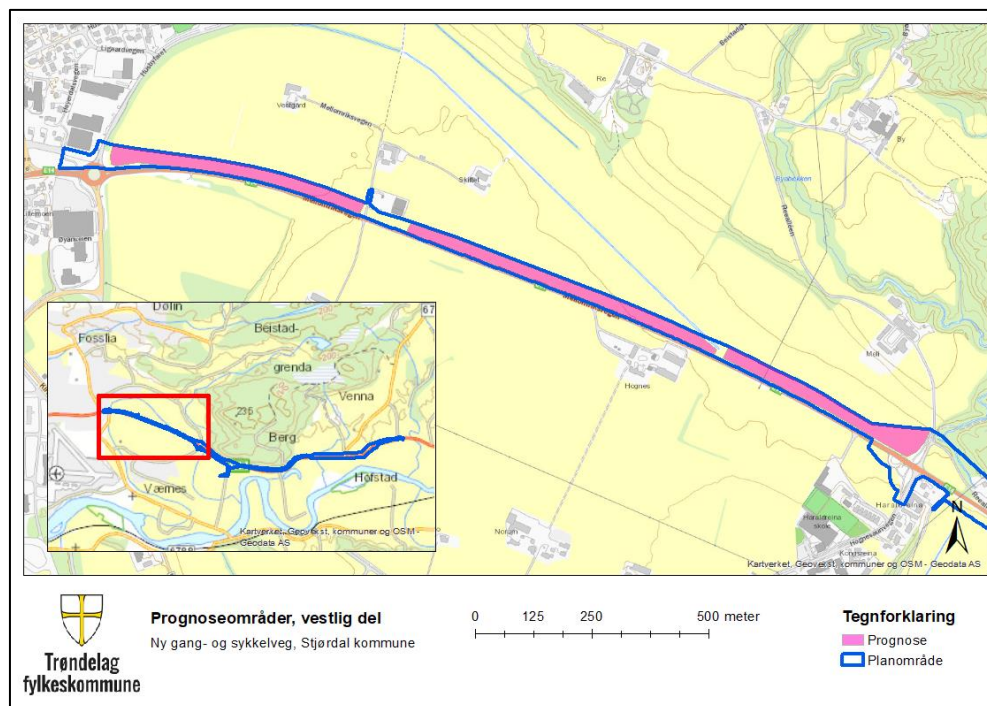
- På Håve er det registrert både en hustuft fra eldre tid, en samisk boplass og løsfunn av steinøks og bryne.
- Rundt 300 m sørvest for gården Berg, er det registrert et gravfelt. Rundt 150 m lenger vest/sørvest for gravfeltet, er det registrert runeinnskrift i berget.
- Sør for den vestligste delen av planområdet, både nordvest og nordøst for Moksnes gård, er det registrert flere gravfelt.

Det er også gjort flere gjenstandsfunn i nærheten av planområdet, blant annet et insulært beslag fra yngre jernalder, grytefot i bronse og en eikestavn av større båt. Sistnevnte er funnet i et tidligere elveleie, fra før 13-1400-tallet.

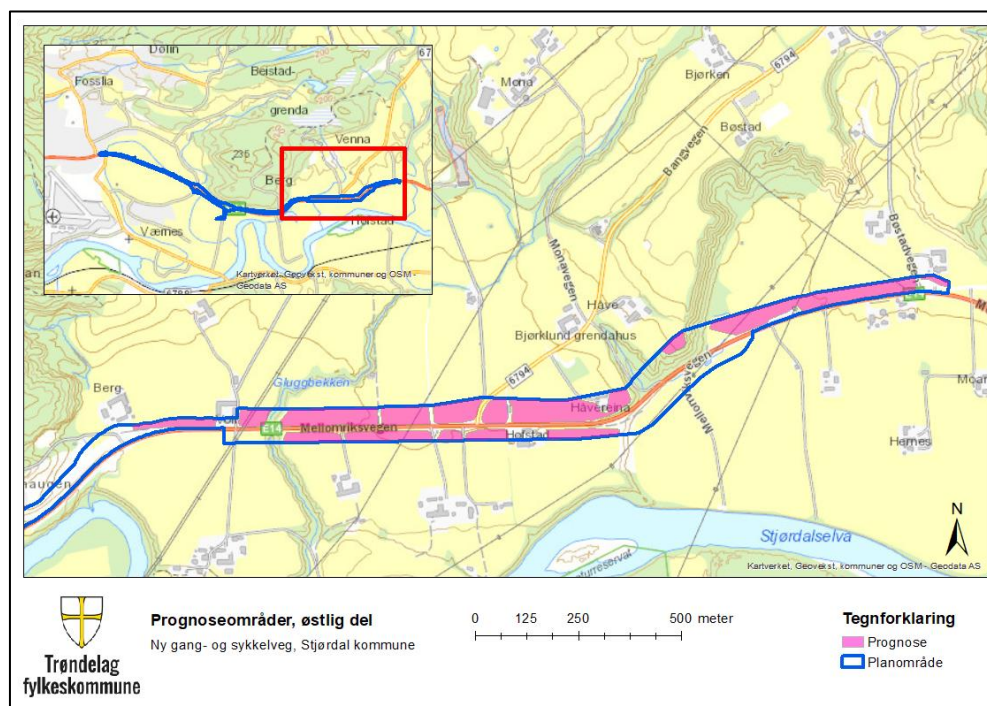

Figur 5: "Skrivarberget" ligger ca. 50 m nord for plangrensa, omtrent 500 m VSV for gården Berg. Tegning fra 1823 (faksimilieutgave 1960) av Lorentz Diderik Klüwer. Kilde: Wikipedias side om Skrivarberget, Stjørdal.

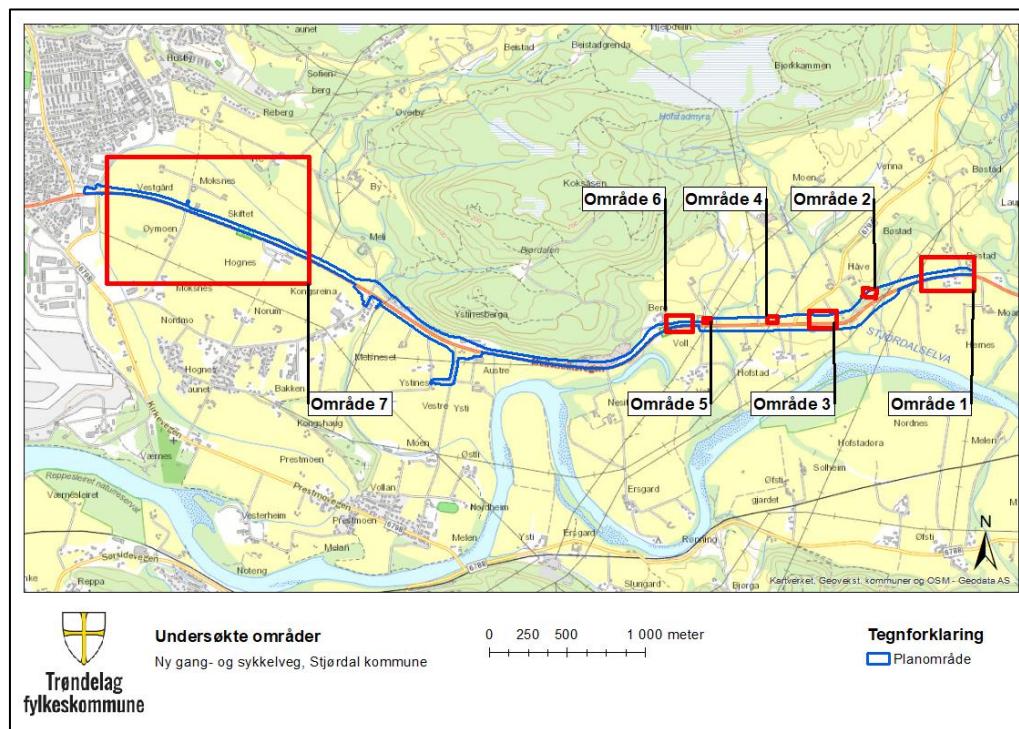
5 OM UNDERSØKELSEN OG FUNN

Figur 6: Kartet viser de på forhånd utvalgte prognoseområdene i den vestlige delen av planområdet.

Figur 7: Kartet viser de på forhånd utvalgte prognoseområdene i den østlige delen av planområdet.

Figur 8: Basert på prognosen samt vurderinger gjort i felt, ble det gjennomført undersøkelser i syv områder.

5.1 Gjennomføringen av undersøkelsen

Ved oppstart i felt ble det gjort vurderinger av de på forhånd oppsatte prognoseområdene, og det ble utført undersøkelser i syv områder basert på disse vurderingene. Vurderingene tok hensyn til topografi og andre lokale forhold, som ikke kunne vurderes på forhånd ved å kun se på kartet.

Videre ble undersøkelsen tilpasset undergrunn og andre funn underveis. Ved tydelig planering eller fjerning/tilkjøring av masser, ble det prioritert å sjakte mer i andre områder.

Det ble vurdert som mest hensiktsmessig å prioritere nordsiden av E14, der planområdet strakte seg lengst innover den dyrka marka. Siden E14 er en riksvei, var det begrenset hvor nære veien vi kunne utføre undersøkelsen.

I undersøkelsesområde 7, var det tydelig at det var planert/bearbeidet i store deler av planområdet. Lokale besøkende kunne informere oss om at dette var tilfelle. Det kan videre virke som om det har blitt fjernet/bearbeidet masser også i de øvrige delene av område 7.

Se også eget avsnitt om praktiske problemer/utfordringer, side 7.

Sjaktekart og sjaktetabell er vedlagt.

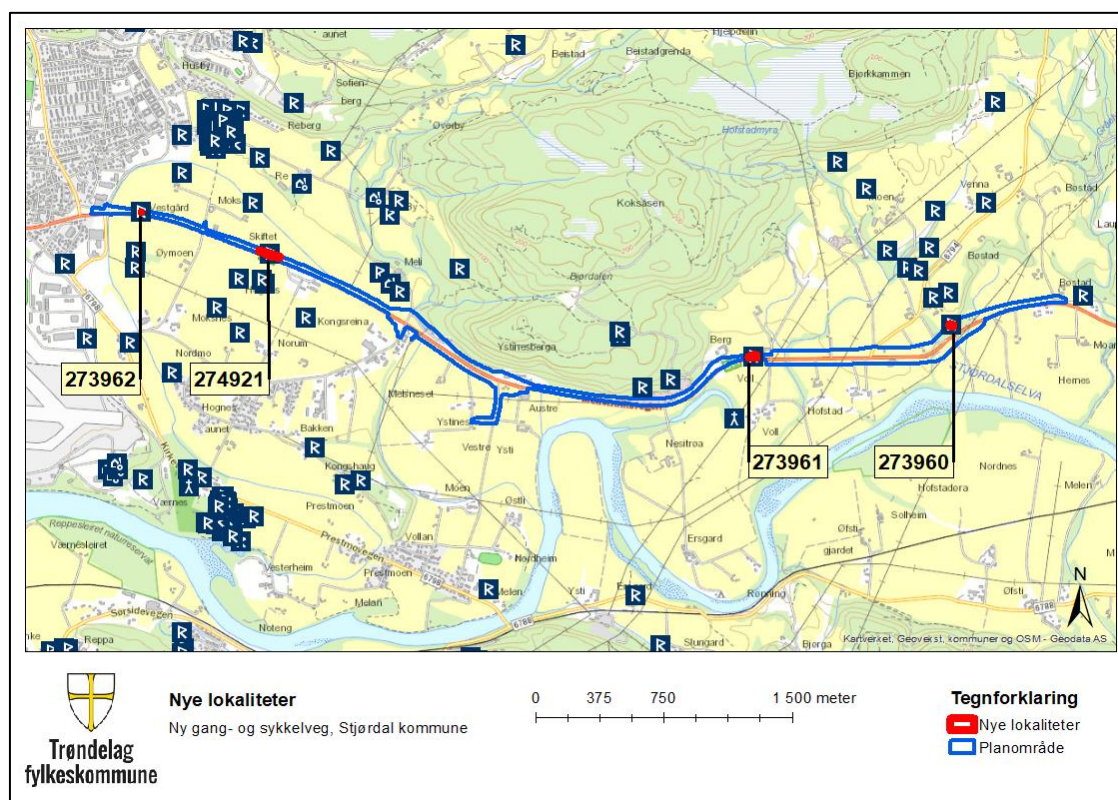
5.2 Funn og resultat

Det ble registrert fire nye automatisk fredete lokaliteter i løpet av undersøkelsen. Lokalitetene **273961**, **274921** og **273962** ble dokumentert og frigitt på stedet iht. Retningslinjer for utvidete registreringer i visse saker, jf. Kulturminneloven § 8.

Lokalitet **273960** er automatisk fredet etter kulturminneloven, og henstilles til hensynssone bevaring.

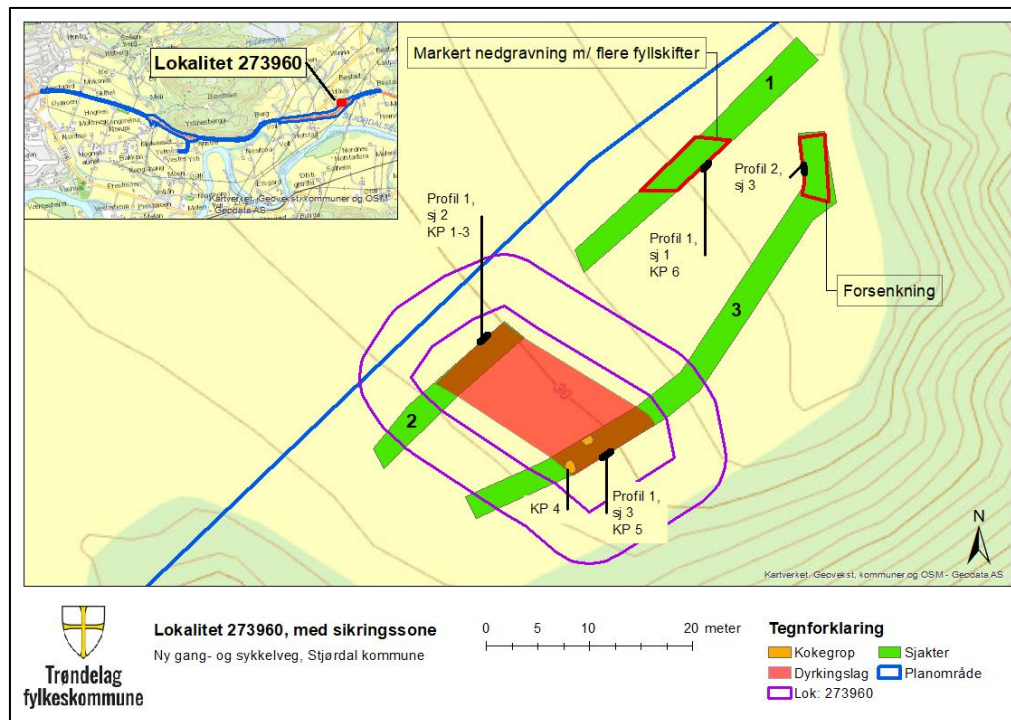
Se underkapitlene for mer informasjon om hver enkelt lokalitet.

Lokalitets- og enkeltminnetabeller er vedlagt.

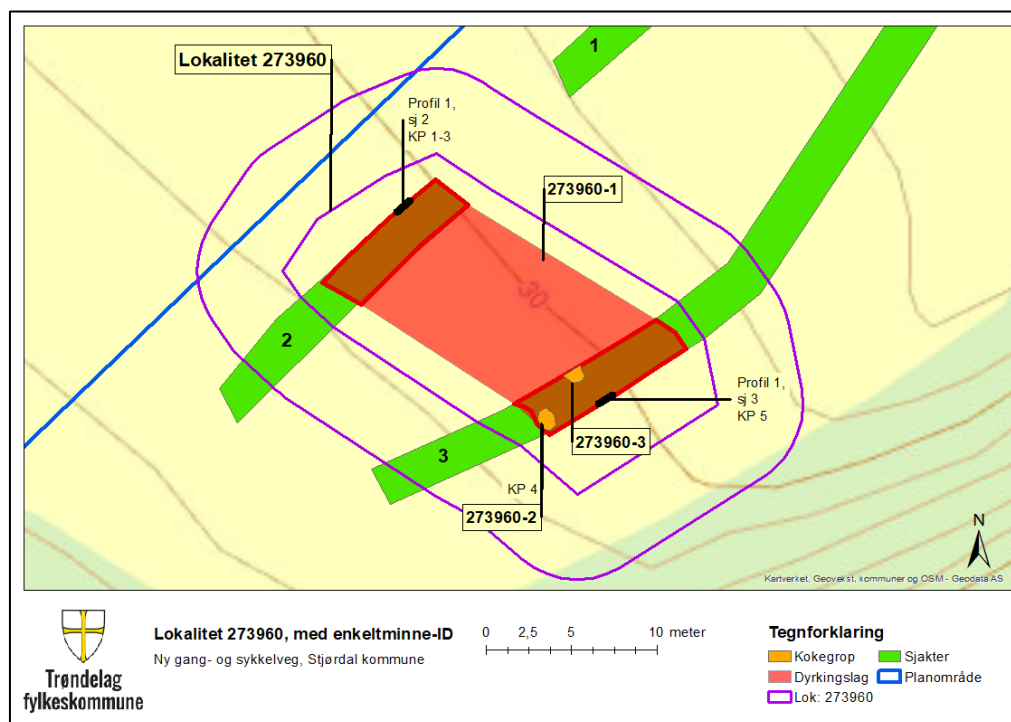

Figur 9: Kartet viser plasseringen av de fire nye lokalitetene. Rune-R-ene ellers viser tidligere registrerte kulturminner i nærområdet.

5.2.1 Lokalitet 273960

Figur 10: Oversiktskart som viser lokalitet 273960 på Håve.

Figur 11: Utsnittskart av lokalitet 273960, med enkeltminne-ID.

Håve gård ligger på Håveskrenten, 80-90 meter vest/nordvest for plangrensa. Det er tidligere gjort funn som tyder på at gården lå omtrent 100 m lenger nord/nordøst i eldre tider (cirka 150 m nord for plangrensa). Tradisjonen på gården sier også at gamlegården har ligget der funnene ble gjort, og at det skal ha vært et gudehov på gården. Funnene ble den gang gjort i forbindelse med planering, og under vår undersøkelse var det også tegn til planering/bearbeidelse av masser/undergrunn innenfor planområdet, særlig i den nordøstlige delen.

Den sørvestlige delen av undersøkelsesområdet var mindre forstyrret, og her dukket det opp flerfaset dyrkingslag med minst tre faser (**273960-1**) og to kokegroper (**273960-2** og **-3**). Dyrkingsflaten danner hovedgrunnlaget for lokalitetsavgrensingen, med god og tydelig avgrensing i sjaktene mot nordøst og sørvest. I nordvest er overgangen til forstyrrede masser noe varierende, og mot sørøst er det naturlig avgrensing i form av bratt skråning. Dyrkingslagene ble delvis fjernet i sjakt 2 i forbindelse med undersøkelsen, og i hovedsak bevart i sjakt 3.

Det ble tatt og sendt inn kullprøver fra både dyrkingslaget med ID **273960-1**, og fra kokegropen med ID **273960-2**. Prøven fra dyrkingslaget er tatt fra profil 1 i sjakt 2, lag 5 (det tilsvarer den eldste av de tre fasene med dyrkingslag). Prøven fra kokegropa er tatt i plan.

Se også vedlagte tabeller for mer informasjon om lokalitet, enkeltminner, profiler og kullprøver.

Figur 12: Bildet viser sjakt 2 etter fjerning av deler av dyrkingsflaten med ID 273960-1. Tatt mot sørvest. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

Figur 13: Profil 1, sjakt 2. De tre fasene er her streket opp med graveskje. Det ble tatt kullprøve fra hver fase. Bildet er tatt mot nordvest. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

Figur 14: Under dyrkingslagene i sjakt 2, skimtes det som kan være spor etter ard. Bildet er tatt mot sør, i den nordøstlige delen av sjakta. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

Figur 15: Dyrkingslagene med ID 273960-1 sett i sjakt 3 (profil 1, sjakt 3). Bildet er tatt mot sørsørøst.
Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

Figur 16: Oversiktsbilde over dyrkingslag og kokegrop i sjakt 3. Tatt mot nordøst. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

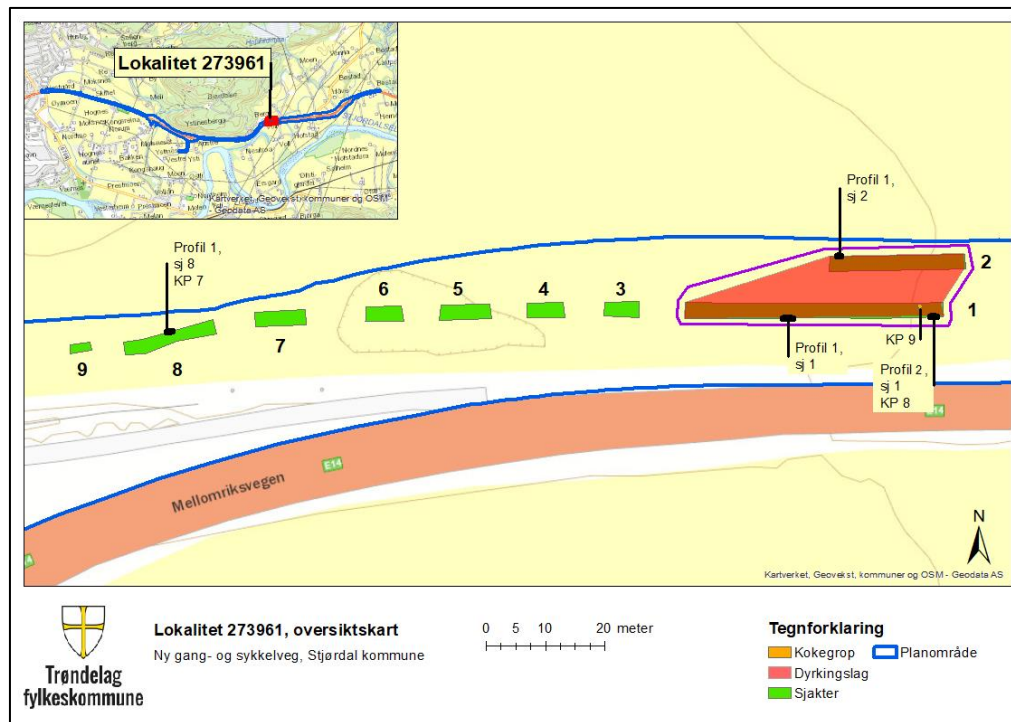

Figur 17: Kokegrop 273960-3, sett mot nordvest. Gropa ble kun rensket fram slik at den kunne måles inn, og den ligger fortsatt delvis dekket av dyrkingslaget.

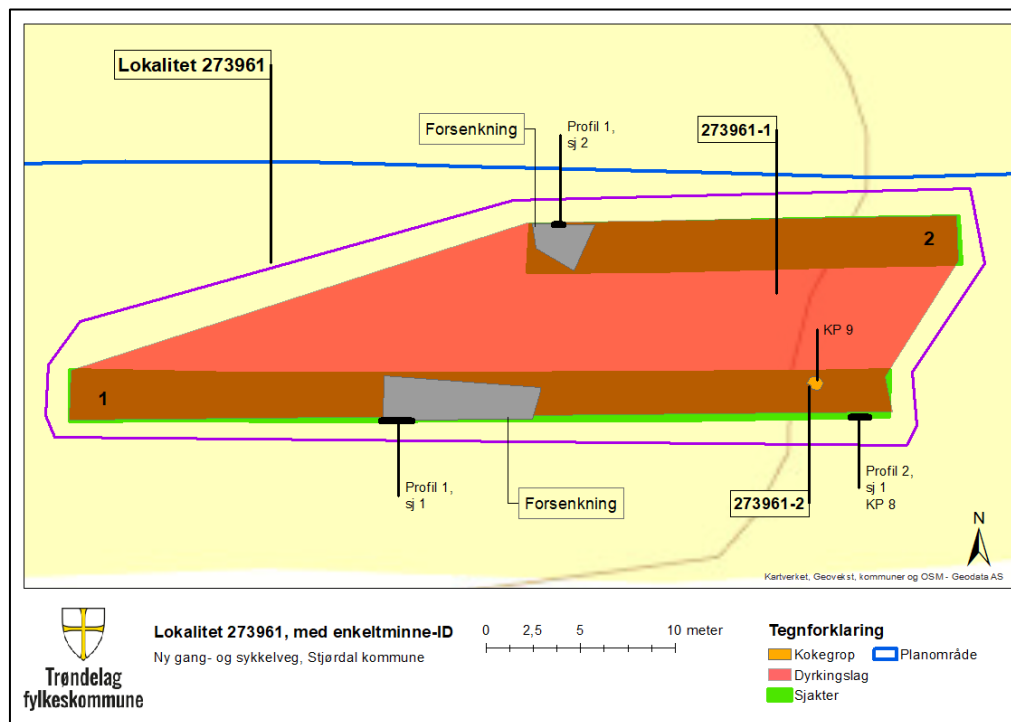

Figur 18: Kokegrop 273960-2 lå høyt oppe i dyrkingslaget, og den tydelige, svarte kullranden på bildet representerer slutten på både kokegrop og dyrkingslag i sørvestlig retning. Resten av sjakt 3 består utelukkende av lys sand og silt. Bildet er tatt mot sør. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

5.2.2 Lokalitet 273961

Figur 19: Oversiktskart som viser lokalitet 273961, like øst for Berg gård.

Figur 20: Utsnittskart over lokalitet 273961, med enkeltminne-ID.

Undersøkelsesområde 6 ligger mellom Berg gård og Voll gård. 40 m vest for Voll, dukket det opp et enfaset dyrkingslag, samt en kokegrop. Lokaliteten har fått ID **273961**.

Dyrkingsflaten har fått ID **273961-1**. Den gjenfinnes i sjakt 1 og 2, og fremstår som flere større flekker med nokså kompakt, mørkegrå silt spettet med trekull. Den virker å være særlig godt bevart i søkk og forsenkninger i undergrunnen. Laget forsvinner gradvis mot vest, og er avgrenset av plangrensa mot nord. I øst, mellom lokaliteten og gården Voll, gikk det kabler som forhindret graving. Videre fikk vi også informasjon om at området var forstyrret av tidligere graving/arbeid.

I sjakt 1 dukket det også opp en bunn av en kokegrop, som har fått ID **273961-2**. Det var en del skjørbrent stein i midten av gropa, og en del flekker med trekull i kantene.

Begge enkeltminnene ble dokumentert og fjernet. Det ble tatt og sendt inn kullprøve til datering av begge enkeltminnene.

Se også vedlagte tabeller for mer informasjon om lokalitet, enkeltminner, profiler og kullprøver.

Figur 21: Bildet viser område 6 før sjakting, med Berg gård i bakgrunnen. I berget vest for gården er det registrert blant annet gravfelt og runeinnskrifter. Bildet er tatt mot vest. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

Figur 22: Dyrkingslaget med ID 273961-1 i profil (Profil 2, sjakt 1). Bildet er tatt mot sør. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

Figur 23: Bildet viser ID 273961-1 (dyrkingslag) i sjakt 1 i plan. Bildet er tatt mot nordvest, i den østlige delen av sjakta. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

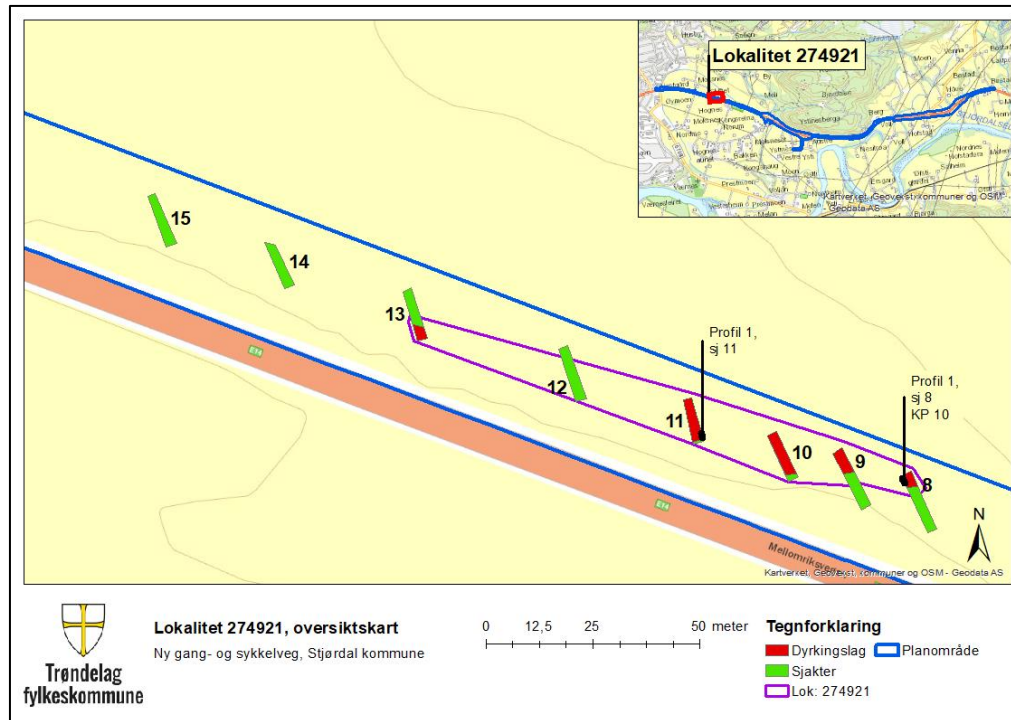

Figur 24: Kokegrop 273961-2 sett i plan. Bildet er tatt mot nord. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

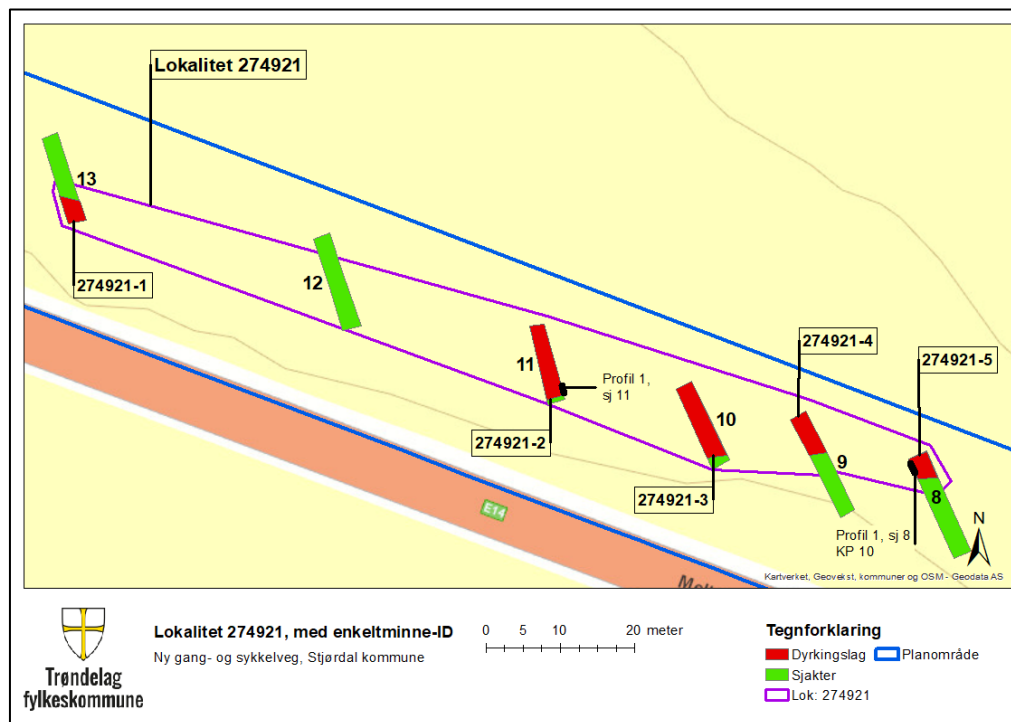

Figur 25: Profilbilde av kokegrop 273961-2 etter snitting. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

5.2.3 Lokalitet 274921

Figur 26: Oversiktskart som viser lokalitet 274921, like øst for Skiftet gård.

Figur 27: Utsnittskart over lokalitet 274921, med enkeltminne-ID.

I undersøkelsesområde 7 dukket det opp et enfaset dyrkingslag, spredt over fem ulike sjakter. Lokaliteten har fått ID **274921**, og ligger ca. 150 m nordvest for Hognes og omtrent 200 m sørøst for Skiftet.

Det ble registrert fem ulike flater med dyrkingslag innenfor lokaliteten, som har fått ID **274921-1, -2, -3, -4 og -5**. Samtlige av dyrkingsflatene bestod av én fase/ett lag med ca. 10 cm tykkelse. Laget bestod av grå silt spettet med trekull, og hadde varierende tykkelse og tydelighet. Enkeltminnene ble undersøkt og dokumentert, og er regnet som fjernet.

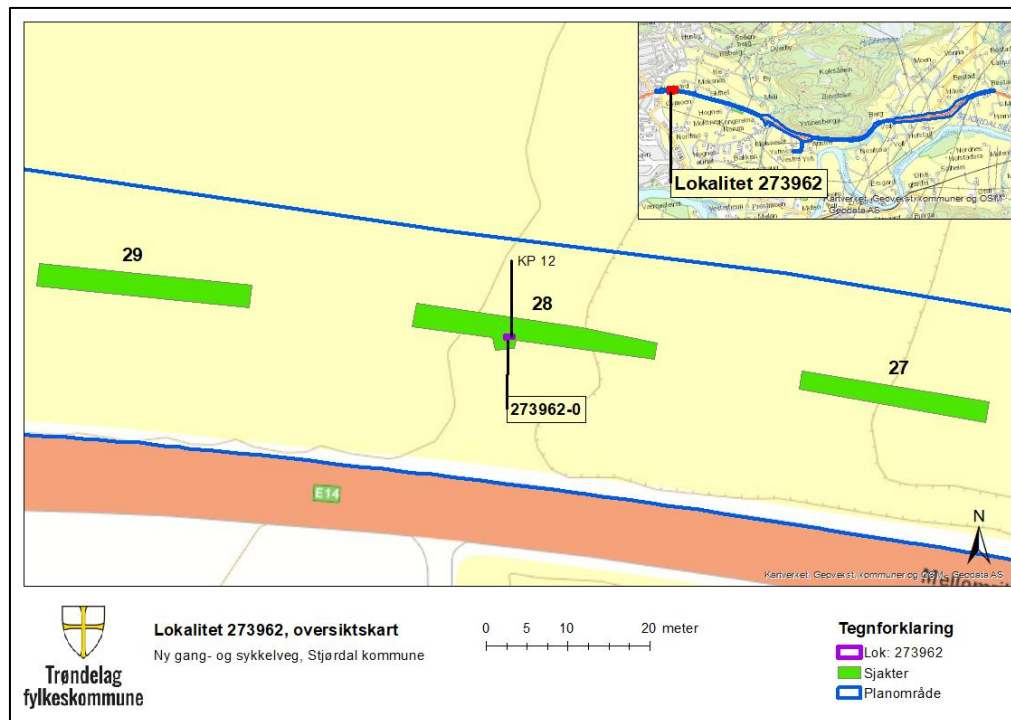
Det ble tatt en kullprøve fra ID **274921-5**, som ikke er sendt inn til datering.

Se også vedlagte tabeller for mer informasjon om lokalitet, enkeltminner, profiler og kullprøver.

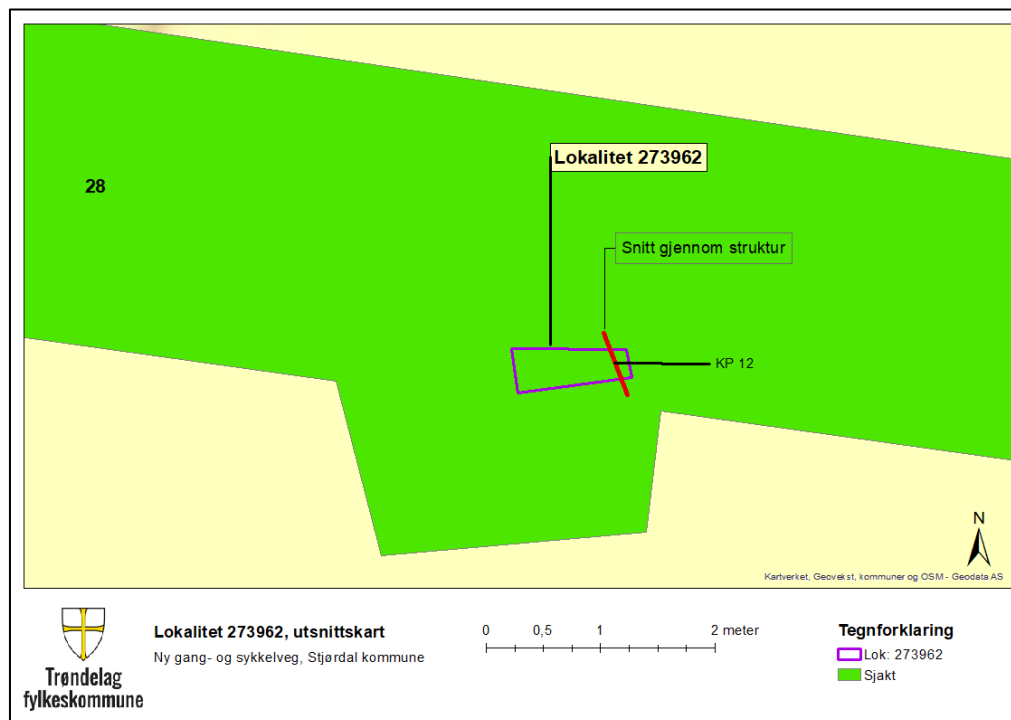

Figur 28: Profil 1 i sjakt 8, med dyrkingsflate 274921-5 i profilen. Bildet er tatt mot vest. Foto: Skule Spjelkavik, TRFK.

5.2.4 Lokalitet 273962

Figur 29: Oversiktskart som viser lokalitet 273962, helt vest i planområdet.

Figur 30: Utsnittskart over lokalitet 273962, som strukturens form og plassering av snitt.

I den vestlige delen av undersøkelsesområde 7, ble det gjort overraskende lite funn. Trolig har noe skjedd i området, som har fjernet sporene etter tidligere aktivitet. I sjakt 28 lå det likevel igjen rester av det vi har tolket som et ildsted. Strukturen ligger 240 m sørvest for Vestgård, og 240-300 m rett nord for gravhaug 26684-1 (rest av fjernet gravfelt) og gravfelt 26681 (rest av større, fjernet gravfelt).

Ildstedet fikk ID **273962**, og ble snittet og dokumentert på stedet. Den er nå regnet som fjernet. Strukturen hadde en uregelmessig trapesform, og fyllmassen bestod av brent jord og en del trekull. Den ble snittet av flere ulike grøfter/plogfurer.

Det ble tatt og sendt inn en kullprøve til datering fra strukturen.

Strukturen ble snittet og var kun 2 cm dyp. Kullprøve ble hentet ut fra kull-lag i bunn.

Se også vedlagte tabeller for mer informasjon om lokalitet og kullprøver.

Figur 31: Nærbilde av struktur med ID 273962, før snitting.

6 KONKLUSJON

Ved denne arkeologiske registreringen ble det påvist fire lokaliteter med elleve kulturminner innenfor det berørte området, og det ble sendt inn fem prøver til 14C-datering. Ett gjenstandsfunn vil bli overlevert til Vitenskapsmuseet.

Samtlige lokaliteter er registrert som bosetnings- og aktivitetsområder.

- **Lokalitet 273960:**
 - 273960-1: Dyrkingslag med flere faser.
 - 273960-3: Kokegrop.
 - 273960-2: Kokegrop.
- **Lokalitet 273961:**
 - 273961-1: Dyrkingslag.
 - 273961-2: Kokegrop.
- **Lokalitet 274921:**
 - 274921-1, 274921-2, 274921-3, 274921-4 og 274921-5: Enfasede dyrkingslag.
- **Lokalitet 273962:**
 - 273962-0: Ildsted.

Lokalitetene **273961**, **274921** og **273962** er automatisk fredede etter kulturminneloven. Lokalitetene ble dokumentert og frigitt på stedet iht. Retningslinjer for utvidete registreringer i visse saker, jf. Kulturminneloven § 8.

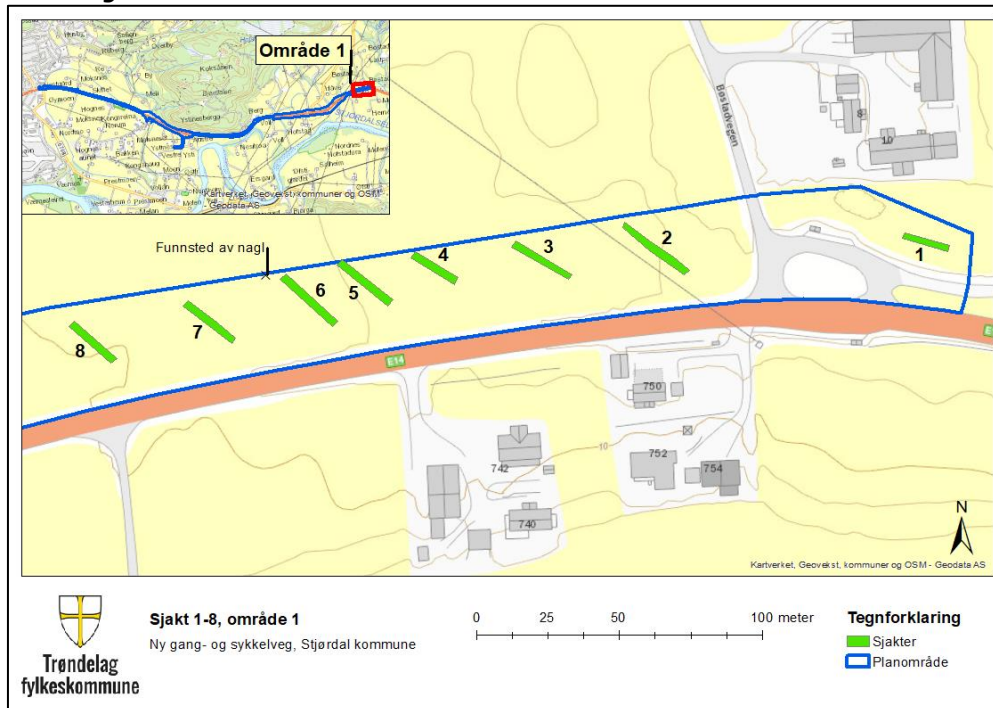
Lokalitet **273960** er automatisk fredet etter kulturminneloven, og henstilles til hensynssone bevaring.

Ragnhild Sirum Skavhaug, arkeolog
Trøndelag fylkeskommune

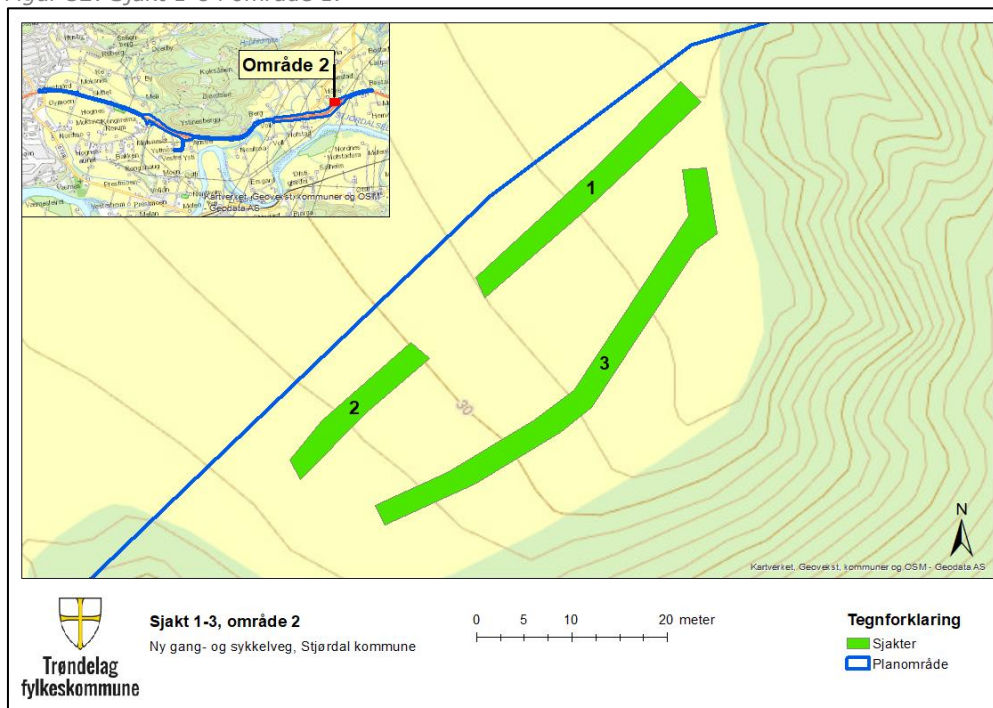

7 VEDLEGG

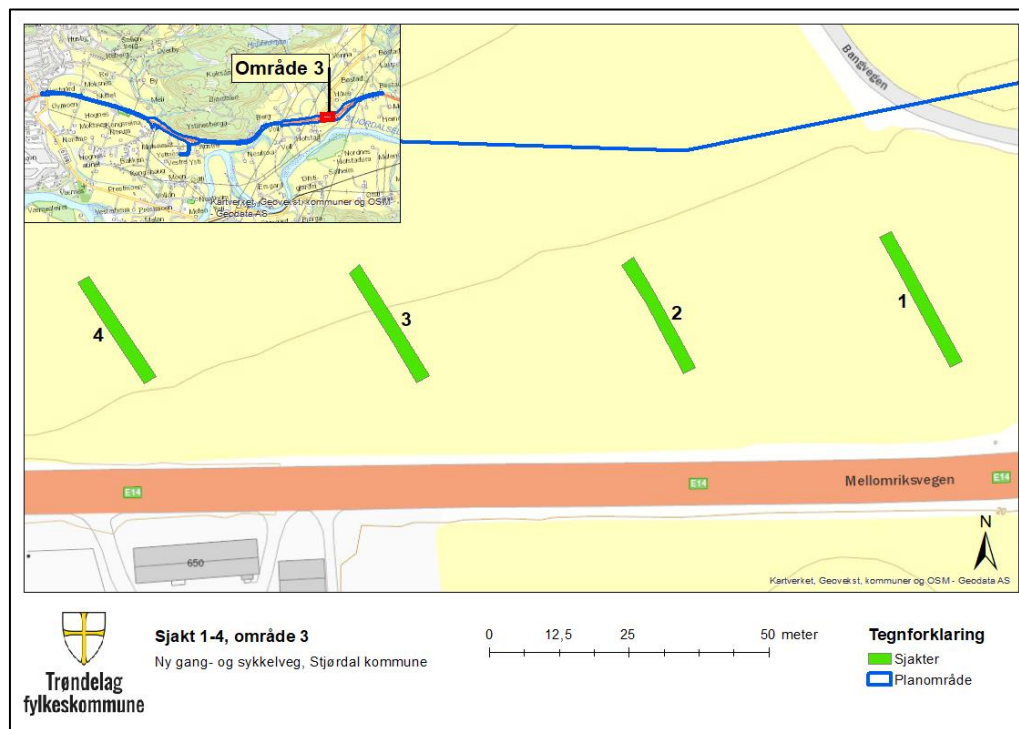
7.1 Sjaktekart

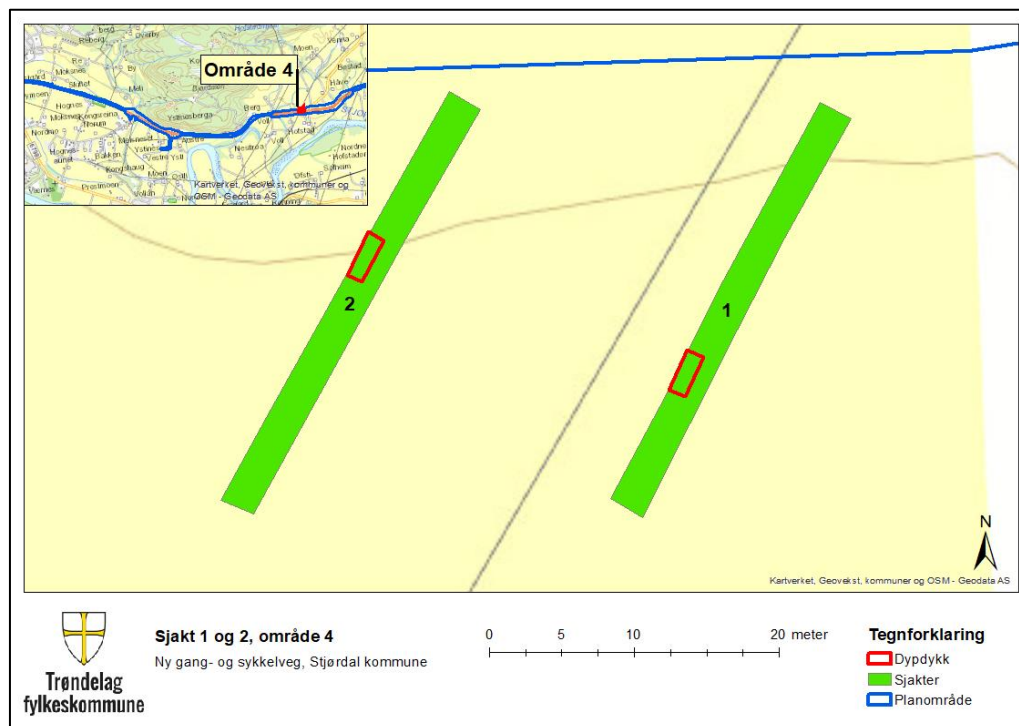
Figur 32: Sjakt 1-8 i område 1.

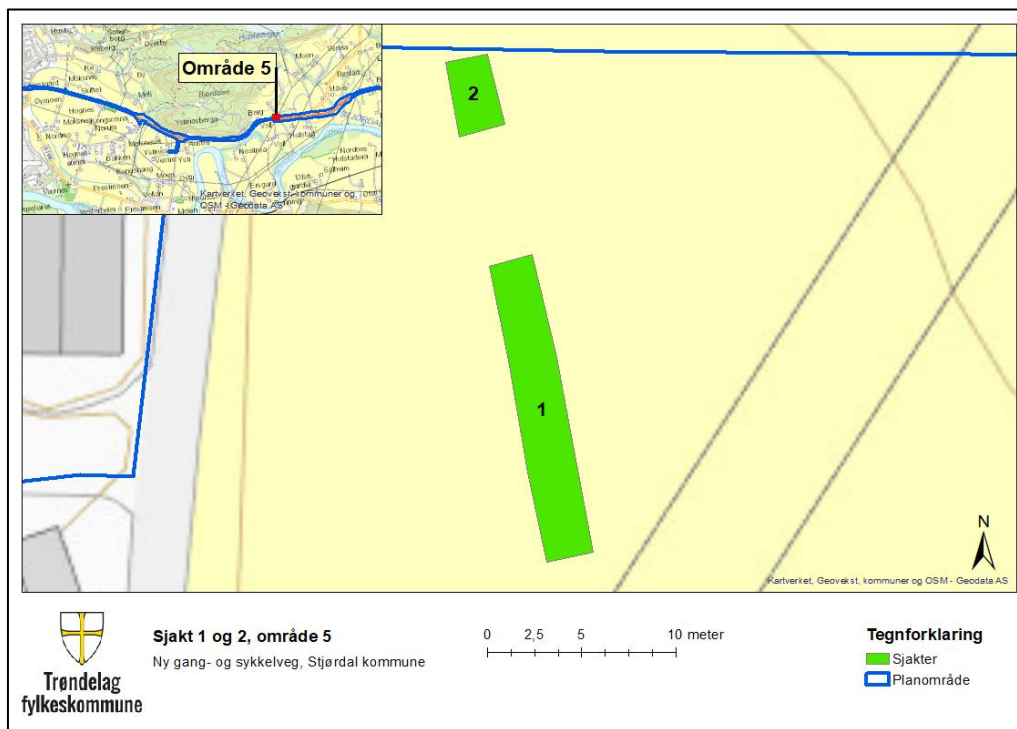
Figur 33: Sjakt 1-3 i område 2. Se også oversiktskart over lokalitet 273960 for detaljer.

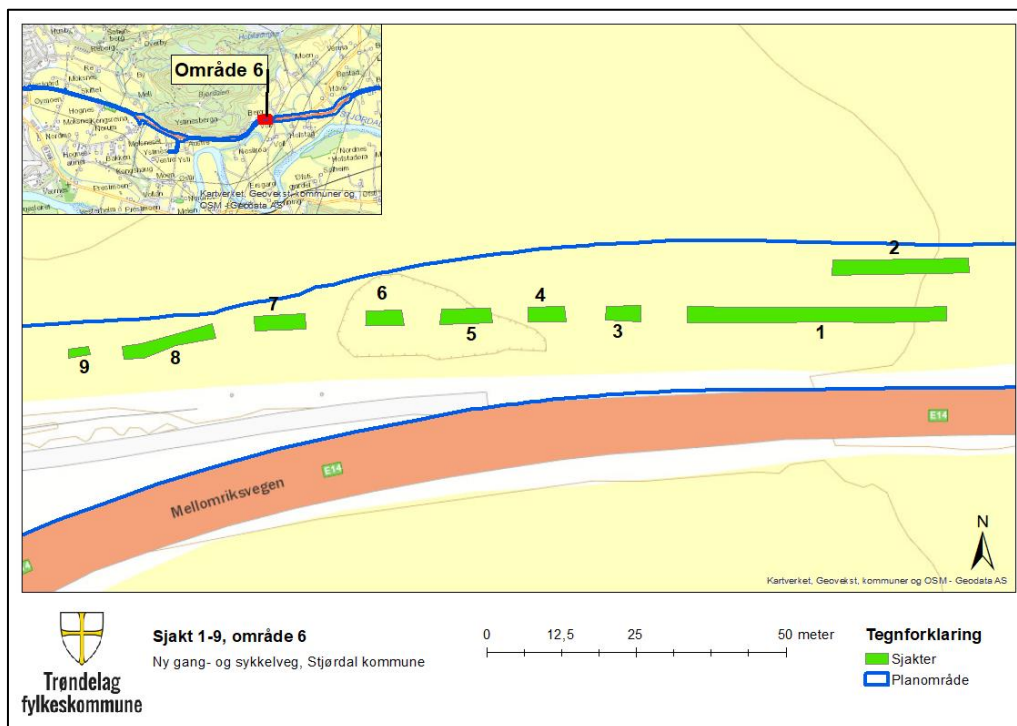
Figur 34: Sjakt 1-4 i område 3.

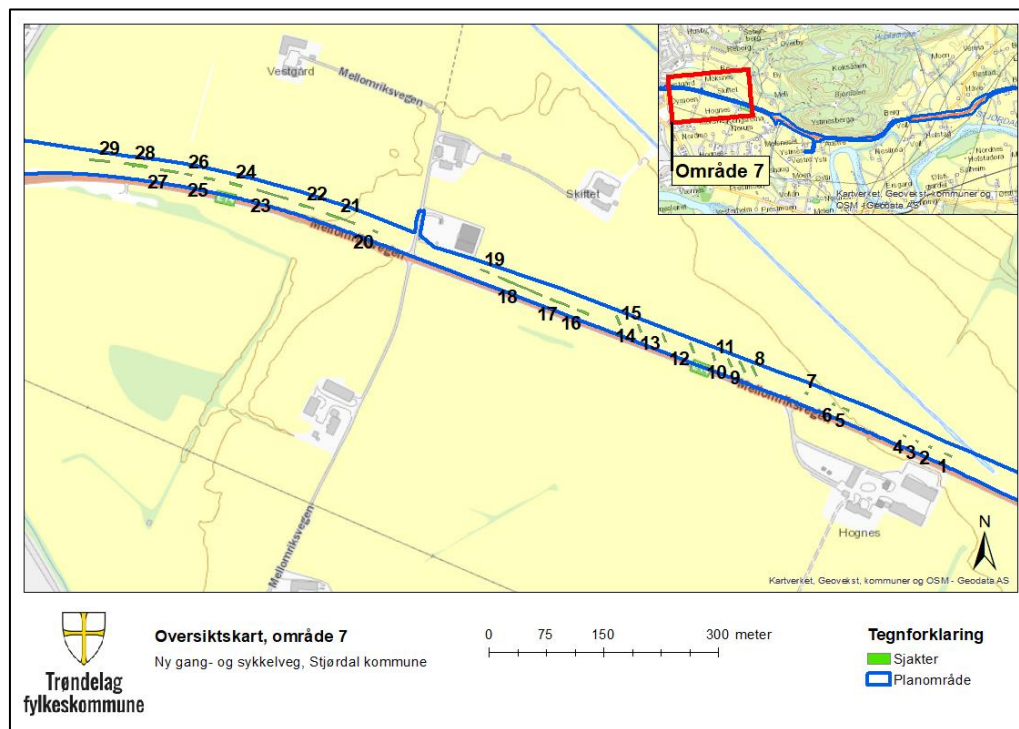
Figur 35: Sjakt 1 og 2 i område 4.

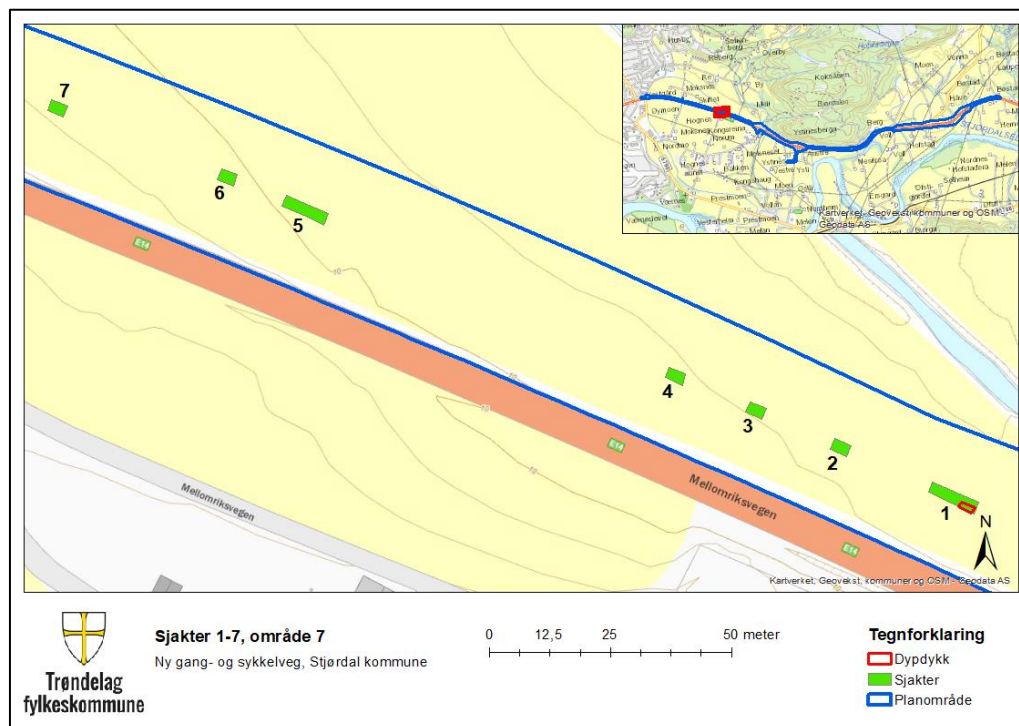
Figur 36: Sjakt 1 og 2 i område 5.

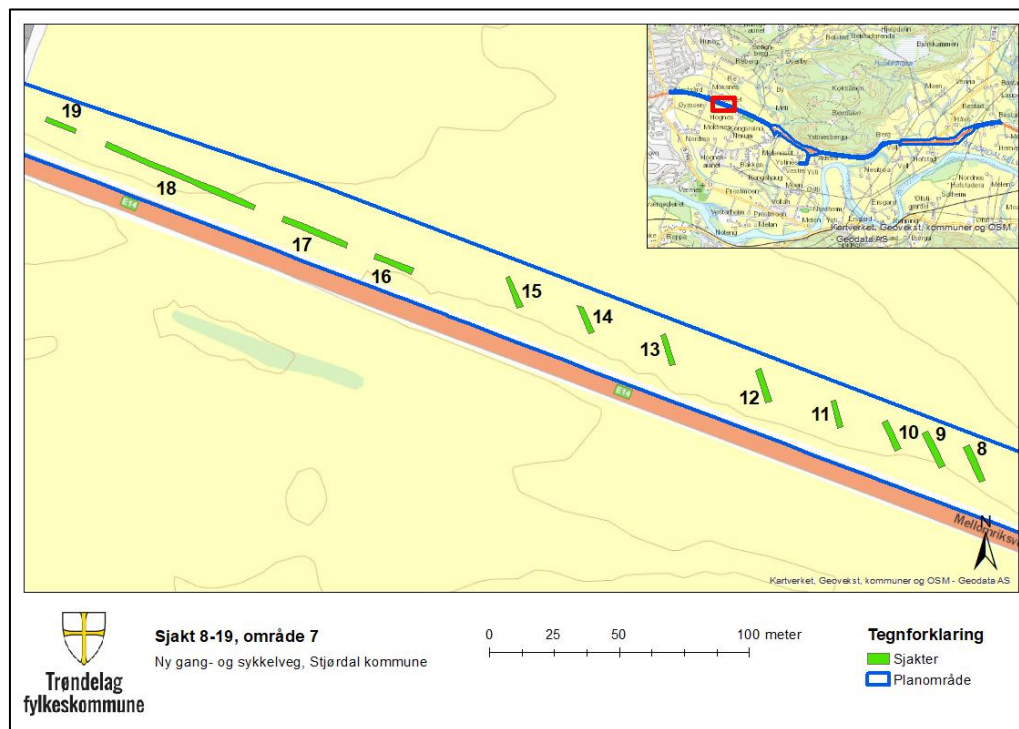
Figur 37: Sjakt 1-9 i område 6. Se også oversiktskart over lokalitet 273961 for detaljer.

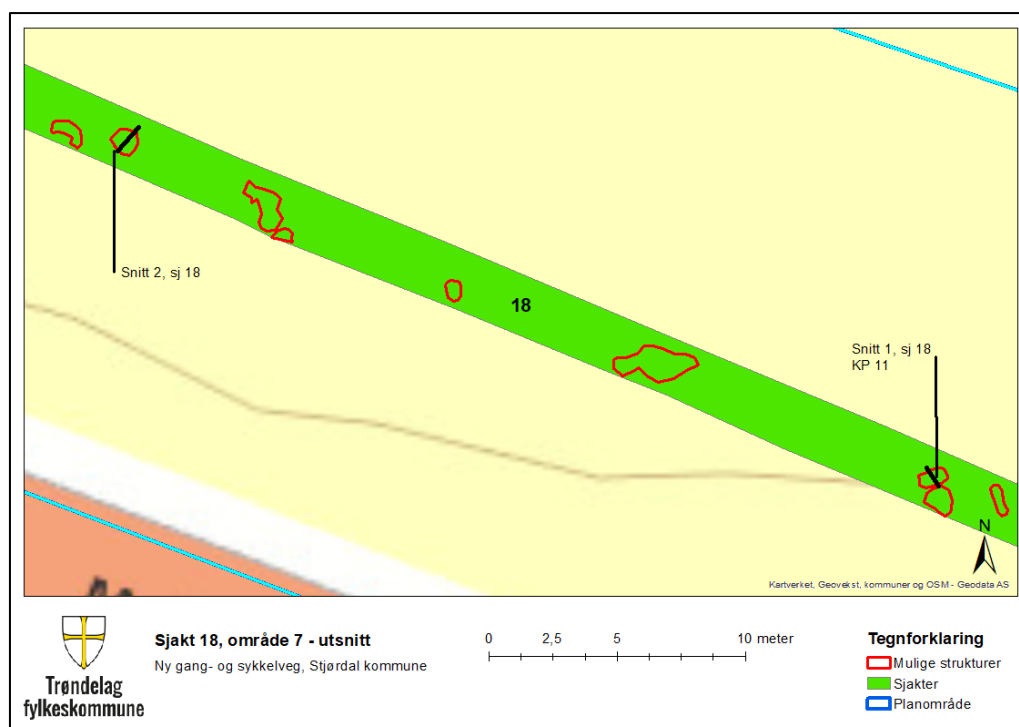
Figur 38: Oversiktskart over sjakter i område 7.

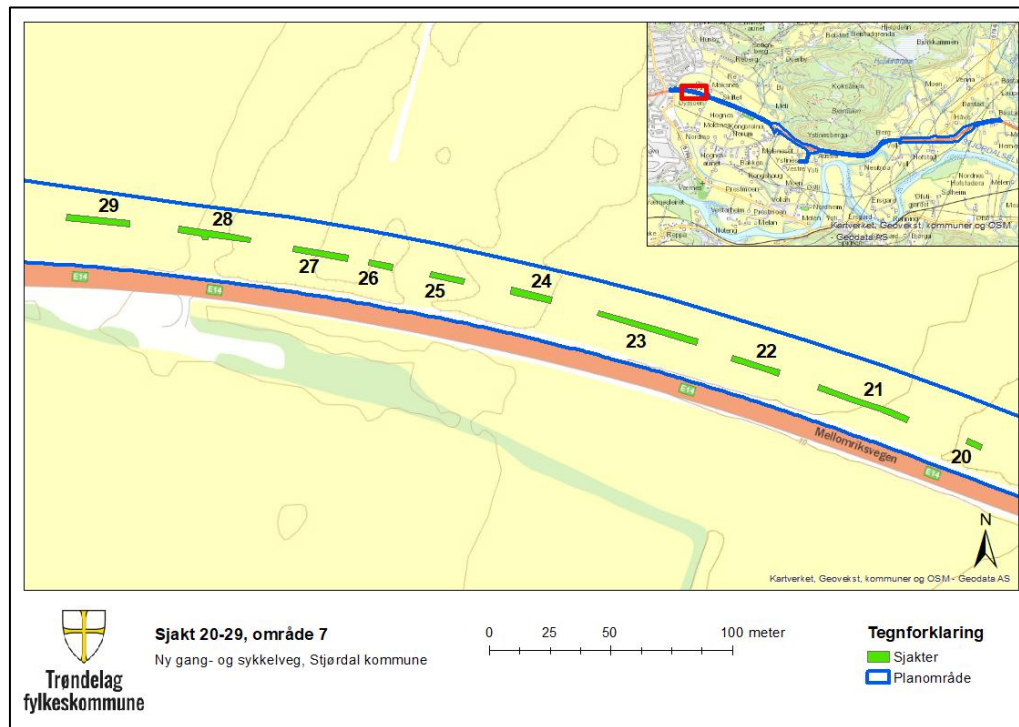
Figur 39: Sjakt 1-7 i område 7.

Figur 40: Sjakt 8-19 i område 7.

Figur 41: Utsnitt av sjakt 18, der det ble utført to snitt for å undersøke mulige strukturer. Disse ble avskrevet.

Figur 42: Sjakt 20-29 i område 7.

7.2 Tabeller

7.2.1 Lokalitetsbeskrivelser

Tabell 1: Lokaltetstabel.

Lokaliteter – Ny gang- og sykkelveg langs E14, Stjørdal kommune				
Ask.ID	Art	Beskrivelse	Tilstand	Oppsummert
273960	Bosetnings- og aktivitetsområde	Lokalitet med spor etter dyrkningsaktivitet og generell aktivitet, i form av kokegroper. Dyrkingslaget så ut til å være flerfaset, minst tre faser. Lokaliteten ligger på kanten mot en skrent som går bratt til E14.	Skadet. Lokalitetens utstrekning er sannsynligvis påvirket av jordarbeid og jordbruk på stedet.	3 enkeltminner: 1 flerfaset dyrkingsflate, 2 kokegroper.
273961	Bosetnings- og aktivitetsområde	Liten lokalitet bestående av dyrkingslag flekkvis bevart i søkk i undergrunnen, samt en kokegrop. Dyrkingslag og kokegrop ble snittet og dokumentert på stedet. Også løsfunn av brynefragment. Fin undergrunn på stedet.	Dokumentert og fjernet: dyrkingslag og kokegrop på stedet dokumentert i profil og kullprøver sendt inn.	2 enkeltminner: 1 dyrkingsflate, 1 kokegrop.
274921	Bosetnings- og aktivitetsområde	Funn av diffust enfaset dyrkingslag i deler av flere sjakter. Tykkelse omtrent 10 cm.	Dokumentert og fjernet.	5 enkeltminner: 5 dyrkingsflater.
273962	Bosetnings- og aktivitetsområde	Uregelmessig trapesformet ildsted. Fyll bestående av brent jord og en del trekull. Snittet øst-vest av plogfure i sørlig del og sentralt nord-sør av mindre grøft.	Dokumentert og fjernet. Krysses av ulike grøfter/plogfurer.	1 enkeltminner: 1 ildsted.

7.2.2 Enkeltminnebeskrivelser

Tabell 2: Enkeltminnetabell.

Enkeltminner – Ny gang- og sykkelveg langs E14, Stjørdal kommune				
Ask.ID	Sted	Art	Beskrivelse	Tilstand/merknad
Lokalitet 273960				
273960-1	Omr. 2, sj 2 og 3	Dyrkingsflate	Flerfaset (minst tre) dyrkingslag. Påvist i to sjakter på lokaliteten. Lå under ca. 44-68 cm matjord. God avgrensning i nordøst og sørvest, hvor laget ble avgrenset i sjakta. Mer usikker avgrensning i nordvest og sørøst.	Delvis fjernet i sjakt 2 i forbindelse med undersøkelsen.
273960-2	Omr. 2, sj 3	Kokegrop	Tilnærmet oval bunn av kokegrop, diameter ca. 1,3 m. Dekket av dyrkingslag i nordøst. Avgrenset med et lite prøvestikk gjennom dyrkingslaget her. Svart rand med trekull rundt, skjørbrent stein. KP tatt.	
273960-3	Omr. 2, sj 3	Kokegrop	Tilnærmet oval bunn av kokegrop som forsvinner inn i profilanten på sjakta. Diameter ca. 1,6 m. Kullrand og skjørbrent stein. Ligger en del dyrkingslag igjen over, mørk grå silt spettet med trekull, lys grå silt og rustrød silt.	
Lokalitet 273961				
273961-1	Omr. 6, sj 1 og 2	Dyrkingsflate	Enfaset dyrkingslag. Framstår som større flekker med litt kompakt mørk grå silt spettet med trekull. Virker å være særlig godt bevart i søkk og forsengkninger i undergrunnen. Laget forsvinner gradvis mot vest. Avgrensning i nord usikker, ettersom laget her er avgrenset mot plangrensa. Området øst for lokaliteten skal være forstyrret, og ettersom det gikk kabler her, ble det ikke gravd mellom lokaliteten og gården Voll. Dokumentert i profil og anses som fjernet.	Dokumentert og fjernet.
273961-2	Omr. 6, sj 1.	Kokegrop	Bunn av kokegrop, nedgravd i lys grå fin silt. En del skjørbrent stein sentralt i kokegropa, i kantene en del flekker med trekull. Ca. 70 cm i diameter.	Dokumentert og fjernet.

Lokalitet 274921				
274921-1	Omr. 7, sj 13	Dyrkingsflate	Tynt, enfaset dyrkningslag. Framstår som grå silt spettet med trekull. Ujevn tykkelse og varierende tydelighet.	Dokumentert og fjernet.
274921-2	Omr. 7, sj 11	Dyrkingsflate	Tynt, enfaset dyrkningslag. Framstår som grå silt spettet med trekull. Ujevn tykkelse og varierende tydelighet.	Dokumentert og fjernet.
274921-3	Omr. 7, sj 10	Dyrkingsflate	Tynt, enfaset dyrkningslag. Framstår som grå silt spettet med trekull. Ujevn tykkelse og varierende tydelighet.	Dokumentert og fjernet.
274921-4	Omr. 7, sj 9	Dyrkingsflate	Tynt, enfaset dyrkningslag. Framstår som grå silt spettet med trekull. Ujevn tykkelse og varierende tydelighet.	Dokumentert og fjernet.
274921-5	Omr. 7, sj 8	Dyrkingsflate	Tynt, enfaset dyrkningslag. Framstår som grå silt spettet med trekull. Ujevn tykkelse og varierende tydelighet.	Dokumentert og fjernet.
Lokalitet 273962				
273962-0	Omr. 7, sj 28	Ildsted	Uregelmessig trapesformet ildsted. Fyll bestående av brent jord og en del trekull. Snittet øst-vest av plogfure i sørlig del og sentralt nord-sør av mindre grøft. 2 cm tykt kullag i bunnen av gropa.	Dokumentert og fjernet. Krysset av ulike grøfter/plogfurer.

7.2.3 Sjaktebeskrivelser

Tabell 3: Sjaktetabell.

Sjakter – Ny gang- og sykkelveg langs E14, Stjørdal kommune						
O mr.	Sj.	Matjord	U.grunn	Profil	Funn	Merk.
1	1	Fin siltholdig lys brun jord.	Lys grønn silt med noen blå leirflekker.	Homogen.	Nei	
1	2	25-40 cm leirholdig lys jord.	Grågrønn leirholdig silt.	1) Matjord, 25-40 cm tykk.	Nei	
1	3	Ca. 35 cm leirholdig lys jord.	Grågrønn silt med tydelige plogfurer.	1) Matjord, ca. 35 cm dyp.	Nei	
1	4	Ca. 20-40 cm leirholdig lys jord.	Noe siltholdig grus i nordvest. Planert ut og oppfylt i sørøst. Blåleire i bunn av prøvesjakt i sørvest.	1) Matjord, ca. 20 til 40 cm dyp.	Nei	Krittpipestilk, trønderkeramik og tegl i fyllmassen.
1	5	Ca. 40 cm leirholdig lys jord.	Lys grå siltholdig leire.	1) Matjord, ca. 40 cm.	Nei	
1	6	30 cm leirholdig lys jord.	Grå siltholdig leire.	1) Matjord, 30 cm dyp.	Nei	
1	7	40 cm leirholdig lys jord.	Grå leirholdig silt.	1) Matjord, 40 cm.	Nei	
1	8	40 cm leirholdig lys jord.	Grå leirholdig silt.	1) Matjord, ca. 40 cm.	Nei	
2	1	40 cm lys brun siltholdig jord.	Grågrønn silt i nordøst. Blågrå silt sentralt gruslinser i sørvest.	1) Matjord, ca. 40 cm.	Nei	Markert grøft krysser sjakta sentralt. 1,5 m dyp med skrå vegger.
2	2	Opp mot 1 m lys brun siltholdig jord.	Lys grågrønn silt med noen mørkere flekker.	1) Matjord, opp mot 1 m dyp i nordøst. 4 lag med mørkere fyll mot bunn.	Nei	
2	3				Nei	
3	1	32 cm gråbrun siltig matjord, klumpete.	Gråblå leire.	1) Matjord, 32 cm.	Nei	Langsgående drenggrøft.
3	2	35 cm gråbrun siltig matjord, klumpete.	Gråblå leire.	1) Matjord, 35 cm.	Nei	
3	3	30 cm lys brungrå siltig.	Gråblå leire.	1) Matjord, 30 cm.	Nei	
3	4	34 cm lys brungrå siltig.	Blågrå leire.	1) Matjord, 34 cm.	Nei	
4	1	28 cm brungrå siltig.	Gråblå leire.	1) Matjord, 28 cm.	Nei	
4	2	20 cm brungrå siltig.	Grå leire.	1) Matjord, 20 cm.	Nei	

5	1	32 cm gråbrun siltig, løs.	Gråbrun siltig sand.	1) Matjord, 32 cm, 2) Gulbrun siltig sand, inneholder noe trekull og skjørbrent stein, 12 cm.	Nei	Virker planert/gravd. I nord en dyp grøft hvor det ble funnet en pinne med spor av blå maling – vanngrøft.
5	2	37 cm gråbrun siltig, løs.	Løs fin grå siltig sand.	1) Matjord, 37 cm.	Nei	Østlig del av sjakt gravd dypere for å kontrollere for falsk undergrunn.
6	1	Gråbrun, siltig. Lite stein.	Lys grå til rustbrun silt.		Dyrkingslag	
6	2	Gråbrun, siltig. Lite stein.	Lys grå til rustbrun silt.		Dyrkingslag	
6	3	30 cm gråbrun siltig matjord.	Lys grå fin silt.	1) Matjord, 30 cm.	Nei	
6	4	35 cm gråbrun siltig matjord.	Lys grå fin silt.	1) Matjord, 35 cm.	Nei	
6	5	27 cm gråbrun siltig matjord.	Lys grå fin silt med enkelte rustbrune flekker.	1) Matjord, 27 cm, 2) Omrotet lag, grå leire og muligens gammel matjord/torv, 20 cm.	Nei	
6	6	40 cm brungrå siltig.	Grå silt/leire.	1) Matjord, 40 cm, 2) Grå silt, noe brunt, muligens omrotet, 20 cm.	Nei	
6	7	35 cm brungrå siltig.	Gråblå silt/leire.	1) Matjord, 35 cm, 2) Brungrå silt, organisk, muligens torv, 6 cm.	Nei	
6	8	40 cm gråbrun siltig humus.	Lys grå silt/leire.	1) Matjord, 40 cm, 2) Grå homogen kompakt silt med enkelte trekullbiter, 30 cm.	Mulig dyrkingslag, avskrevet.	
6	9	30 cm brungrå siltig.	Lys grå silt.	1) Matjord, 30 cm, 2) Lys grå silt, 40 cm, 3) Grå kullspettet silt, 30 cm.	Mulig dyrkingslag, avskrevet.	
7	1	47 cm gråbrun fin humus, noe smågrus.	Grå silt og sand	1) Matjord, 47 cm.	Nei	Dypdykk lengst øst i sjakta.
7	2	27 cm gråbrun fin humus, noe smågrus.	Grå silt og sand	1) Matjord, 27 cm, 2) Grå silt/leire, 12 cm, 3) Brun grus/jord med moderne skrot, 25 cm.	Nei	Omrotet
7	3	38 cm gråbrun fin humus, noe smågrus.	Grå kompakt grusholdig silt.	1) Matjord, 38 cm, 2) Brungrå omrotet masse med moderne skrot, 20 cm.	Nei	Omrotet
7	4	31 cm gråbrun fin humus, noe smågrus.	Brungrå omrotete masser med mye skrot.	1) Matjord, 31 cm.	Nei	Omrotet

7	5	30 cm gråbrun fin humus, noe smågrus.	Brungrå silt og grus.	1) Matjord, 30 cm.	Nei	
7	6	37 cm gråbrun fin humus, noe smågrus.	Kompakt mørk grå grusholdig silt.	1) Matjord, 37 cm.	Nei	
7	7	30 cm gråbrun fin humus, noe smågrus.	Løs grå sand og grus.	1) Matjord, 30 cm.	Nei	
7	8	27 cm lys gråbrun humus.	Lys gråbrun silt	1) Matjord, 27 cm.	Rest av dyrkingslag.	
7	9	50 cm lys gråbrun humus.	Lys gråbrun silt	I nordvest: 1) Matjord, 50 cm, 2) Grå silt spettet med trekull, dyrkingslag,	Dyrkingslag	
7	10	55 cm lys gråbrun humus.	Gulgrå silt	1) Matjord, noe mer kompakt og kullspettet mot bunn 55 cm, 2) Tynt sjikt med grå silt spettet med trekull, 5 cm.	Dyrkingslag	
7	11	45 cm lys brungrå humus.	Gulgrå silt	1) Matjord, 45 cm, 2) Gråbrun kompakt silt, spettet med trekull, 12 cm.	Dyrkingslag	
7	12	50 cm lys brun humus.	50 cm brungrå fin silt.	1) Matjord, 50 cm.	Flekke med mulig dyrkingslag, vanskelig å avgrense.	
7	13	32 cm.	Grå silt	1) Matjord, 32 cm, 2) Dyrkingslag, 4 cm.		
7	14	26 cm.	Lys grå silt	1) Matjord, 26 cm.	Flekke med mulig dyrkingslag.	
7	15	25 cm lys gråbrun humus.	Lys gråbrun	1) Matjord, 25 cm, 2) Dyrkingslag, 3 cm.	Tynt sjikt med dyrkingslag.	
7	16	35 cm gråbrun fin humus.	Lys gråbrun silt	1) Matjord, 35 cm, 2) Tynt sjikt med gråbrun silt, spettet med enkelte biter trekull, 4 cm.	Mulig rest av enfaset dyrkingslag.	
7	17	33 cm gråbrun fin humus.	Lys gråbrun silt	1) Matjord, 33 cm.	Nei	Enkelte flekker hist og her med mulig oppløyd dyrkingslag.
7	18	30 cm gråbrun fin humus.	Lys gråbrun silt	1) Matjord, 30 cm.	Små felter med mulig dyrkingslag.	
7	19	28 cm gråbrun fin humus.	Lys gråbrun silt	1) Matjord, 28 cm.	Nei	
7	20	26 cm gråbrun fin humus.	Fin lys grå kompakt silt, flekker med rustbrun silt. Liten flekk med grus lengst øst.	1) Matjord, 26 cm.	Nei	

7	21	43 cm gråbrun fin humus.	Lys grå fin silt	1) Matjord, 43 cm.	Nei	
7	22	30 cm gråbrun fin humus.	Fin grå til gråbrun silt	1) Matjord, 30 cm.	Nei	Gammel traktorvei i øst.
7	23	30 cm gråbrun fin humus.	Grå leirholdig silt	1) Matjord, 30 cm.	Nei	
7	24	30 cm gråbrun fin humus.	Grågrønn silt med noen grusfelter	1) Matjord, 30 cm.	Nei	
7	25	30 cm gråbrun fin humus.	Grå leirholdig silt	1) Matjord, 30 cm.	Nei	
7	26	30 cm gråbrun fin humus.	Grå leirholdig silt	1) Matjord, 30 cm.	Nei	
7	27	30 cm gråbrun fin humus.	Grå leirholdig silt med noen lys brune felter	1) Matjord, 30 cm.	Nei	
7	28	30 cm gråbrun fin humus.	Grå leirholdig silt	1) Matjord, 30 cm.	Uregelmessig brannflag (ildsted) ved naturlig forsenkning/gr op.	Kullprøve fra profil i snitt.
7	29	30 cm gråbrun fin humus.	Lys grå leirholdig silt	1) Matjord, 30 cm.	Nei	

7.2.4 Kullprøvetabell

Tabell 4: Kullprøvetabell.

Kullprøver – Ny gang- og sykkelveg langs E14, Stjørdal kommune										
Kp.nr.	P.nr.	Enk.ID	Omr.	Sjakt	Profil	Lag	Plass	Kontekst	Dato	Sign.
1		273960-1	2	2	1	3		Kulturlag/dyrkingslag	29.10.2020	SOSS
2		273960-1	2	2	1	4		Kulturlag/dyrkingslag	29.10.2020	SOSS
3	273960-1	273960-1	2	2	1	5		Kulturlag/dyrkingslag	29.10.2020	SOSS
4	273960-2	273960-2	2	3			Plan	Kokegrop	30.10.2020	SOSS
5		273960-1	2	3	1	4		Kulturlag/dyrkingslag	30.10.2020	SOSS
6			2	1	1	3		Lag - usikker kontekst	30.10.2020	SOSS
7			6	8	1	2		Kulturlag/dyrkingslag	02.11.2020	SOSS
8	273961-1	273961-1	6	1	2	2	Bunn	Kulturlag/dyrkningslag	02.11.2020	SOSS
9	273961-2	273961-2	6	1		2		Kullag i kokegrop	02.11.2020	SOSS
10			7	8	1	2		Kulturlag/dyrkingslag	04.11.2020	SOSS
11			7	18		1		Mulig struktur	04.11.2020	SOSS
12	273962	273962	7	28				Ildsted	09.11.2020	ES

7.2.5 Funn

Tabell 5: Funntabell.

Funn – Ny gang- og sykkelveg langs E14, Stjørdal kommune				
Funnr	Sted	Art	Målt inn	
1	Løsfunn. Omr. 1, like nordvest for sjakt 6.	Jernnagl – mulig båtnagl.	Ja, se sjaktekart for omr. 1.	27.10.20/ES

